

Відділ культури і туризму
виконавчого комітету Славутицької міської ради
Славутицька міська централізована бібліотечна система

Даний бібліографічний покажчик підготовлено відділом бібліотечно-бібліографічного обслуговування Загальноміського бібліотечно-інформаційного центру м. Славутич.

Видання присвячене 115-річчю від дня народження О.П. Довженка – видатного українського кінорежисера і письменника, який вніс в наше кіно і літературу дух творчого неспокою.

Покажчик містить біографію, публікації про твори письменника, видання та статті про його життя і творчість, розробки уроків, позакласних заходів, сценарії, інтернет-ресурси.

Матеріал розміщений за розділами в алфавітному порядку.

Посібник розраховано на широке коло читачів.

„Душі людської дивний чарівник”

**До 115-річчя від дня народження
О.П. Довженка**

Бібліографічний покажчик

Видання друге, доповнене

Славутич

2009

Укладачі:

Панова Л.І., Соловйова Л.О.,
Янченко О.О.

Комп'ютерний набір:

Соловйова Л.О.

Відповідальний
за випуск:

Портная Н.В.

*В людських сердець незаймані глибини,
своїм він серцем глибоко проник
співець краси, природи і людини,
душі людської дивний чарівник.*

Гончаренко

Біографія

Олександр Довженко увійшов в історію вітчизняної і світової художньої думки як самобутній поет екрана і слова. Поєднавши у собі талант режисера і письменника, своєю феноменальною творчістю він збагатив і зблизив ці два види мистецтва – словесного і візуального, відкрив нові, досі не знані можливості в пізнанні і відображенні динаміки нашого життя. Саме у зв'язку з художньою спадщиною О. Довженко, його мистецькою діяльністю нині все більше утверджується специфічно нове поняття – кінематографічний письменник.

За своє творче життя О. Довженко поставив 14 ігрових і документальних фільмів, написав 15 літературних сценаріїв і кіноповістей, дві п'єси, автобіографічну повість, понад 20 оповідань і новел, ряд публіцистичних статей і теоретичних праць, присвячених питанням кіномистецтва, зокрема кінодраматургії, живопису, архітектури. Та якби він був автором тільки „Землі” і „Щорса”, „Зачарованої Десни” і „Поєми про море”, він і тоді увійшов би в історію української і світової культури як митець – новатор, мислитель, філософ. Його оповідання і новели „Ніч перед боєм”, „Відступник”, „Мати”, „На колючому дроті”, „Гризна”, „Незабутнє”, кіноповісті „Земля”, „Щорс”, „Україна в огні”, „Повість полум'яних літ”, „Поєма про море”, „Зачарована Десна”, п'єси „Потомки запорожців” і „Життя в цвіту” по праву стоять в ряду кращих творів нашої багатонаціональної літератури.

Уся біографія О. Довженка – у його творчості, тому самобутність митця не можна зрозуміти, не звернувшись до його життя.

Олександр Петрович Довженко народився 11 вересня 1894 року на околиці невеликого повітового містечка Сосниці на Чернігівщині, що звалося В'юнище у бідній козацько - селянській сім'ї. Батьки його були неписьменними, але дуже хотіли, щоб усі діти вчилися.

З дитинства Сашко прилучився до праці і пісні. Любив усе живе – тварин, цвіт яблуні, трави; переселявся у світ казкових героїв, яких нерідко створювала його нестримана дитяча фантазія. А ще любив він слухати різні бувальщини – розповіді дідів, які в молоді літа їздили волами на заробітки або до Криму по сіль.

Вчився О. Довженко у Сосницькій початковій школі, а потім у вищій початковій школі. Був допитливим і уважним учнем, захоплювався малюванням. Батькові дуже хотілося, щоб син учився і вийшов „в люди”. В 1911 р. він їде з ним до Глухова, і тут юнак вступає до учительського інституту.

По закінченні інституту (1914 р.) О. Довженко призначають у Житомир учителем вищої початкової школи. Викладав фізику, природознавство, географію, історію, гімнастику...

Проїшовши за роки Першої світової війни нелегкий шлях духовного зростання від наївного „ура-патріотизму” до розуміння трагедії народу, втягнутого у безглузду війну за чужі інтереси, чиновник 9 класу Олександр Довженко зустрів лютневу революцію 1917 р. з великою радістю.

Наступні 10 років його життя схоже на пригодницький роман.

У 1917 р. Довженко вчителює у Києві і вступає до Київського комерційного інституту на економічний факультет. Це був єдиний засіб здобути загальну вищу освіту, бо його атестат не давав права вступу до інших вузів. У 1918 р. він був головою громади інституту, організував загальностудентський мітинг проти призову в гетьманську армію і велику демонстрацію на вулиці Володимирській, розстріляну гетьманськими офіцерами.

За Центральної Ради в Києві організовується Академія мистецтв і Довженко деякий час навчається і там.

На початку 1920 р. Довженко вступає у КП(б)У і його призначають завідувати Житомирською партшколою. Прорив білополяків припиняє цю діяльність. Довженка направляють у підпілля і Коровинецький район, де його бере у полон польський кінний роз'їзд. Врятував його прорив червоного загону. Перебуваючи до визволення Києва у підпіллі, Довженко близько року працював одночасно секретарем губернського відділу Наросвіти, завідувачем відділу мистецтв, комісаром драматичного театру імені Т. Шевченка, в порядку

особливого партнавантаження роз'їжджає по селах Київщини „для організацій влади на місцях”.

Покинувши Комерційний інститут, Довженко багато малює, мріючи перейти до Архітектурного інституту, але його направляють до Харкова у розпорядження Наркомату закордонних справ. Спочатку він працює у Варшаві, а з весни 1922 р. – у Берліні. За кілька місяців, одержавши від Наркомпросу стипендію, Довженко вступає до приватного художнього училища, плануючи з осені вступити до Академії мистецтв у Берліні чи Парижі. В 1923 р. Довженко потрапляє в Харків, де стає художником-ілюстратором газети „Вісті ВУЦВК”. З партії його виключають за ненадання документів на „чистку”.

Те, що робилось у 20-ті роки на колись знаменитій Одеській кінофабриці, було настільки безпомічним і безпорядним, що Довженко, який ні дня не працював у театрі ні режисером, ні навіть актором, який зовсім не був обізнаний з теоретичними і практичними, творчими і виробничими сторонами кіновиробництва, одразу починає працювати режисером.

1928 рік завдяки О.П. Довженку можна вважати роком народження українського національного поетичного кінематографа.

Одержавши у 1939 р. звання заслуженого діяча мистецтв УРСР, О. Довженко перед війною очолює Київську кіностудію.

У роки війни он працює військовим кореспондентом на фронті. Саратовська радіостанція імені Тараса Шевченка, яка веде мовлення на окуповану Україну, передає 30 серпня 1942 р. Його палкий виступ на антифашистському мітингу представників українського народу.

В останні роки життя Довженко деякий час викладав у Всесоюзному державному інституті кінематографії, працював над сценарієм фільму „Поема про море” (1956), який присвятив героїчним будівельникам Каховської ГЕС і перетворенню природи України.

Олександра Петровича Довженка не стало 25 листопада 1956 р. Похований Довженко на Ново-Дівичому цвинтарі у Москві.

Дружиною О.П. Довженка, його постійним асистентом Ю. Солнцевою, за сценаріями О. Довженка поставлено фільми: „Поема про море” (1958; Ленінська премія, 1959), „Повість полум'яних літ” (1961). „Зачарована Десна” (1965).

У Києві, на Кіностудії художніх фільмів, яка носить ім'я Олександра Довженка, росте великий, посаджений майстром понад піввіку тому, фруктовий сад. Посіяні там творчі зерна проросли в новому українському кінематографі, в нових обрисах міст і сіл України, в самому факті української державності.

Мистецька та літературна спадщина

Твори

- Воля до життя
- Зачарована Десна (кіноповість)
- Земля (сценарій втрачено, спогади про сценарій і фільм)
- Мати
- Ніч перед боєм
- Повесть полум'яних літ
- Нащадки запорожців (драматична поема)
- Україна в огні (кіноповість)
- Поема про море (кіноповість)
- Антарктида (кіноповість)
- Життя в цвіту (п'єса)
- Щоденник

Фільмографія

- 1926 Вася-реформатор (співрежисер, сценарист, фільм втрачено)
- 1926 Ягідка кохання (режисер, сценарист)
- 1927 Сумка дипкур'єра (режисер, переробка сценарію, актор)
- 1927 Звенигора (режисер, переробка сценарію)
- 1929 Арсенал (режисер, сценарист)
- 1930 Земля (режисер, сценарист)
- 1932 Іван (режисер, сценарист)
- 1935 Аероград (режисер, сценарист)
- 1939 Щорс (режисер, сценарист)
- 1939 Буковина, земля українська (режисер)
- 1940 Визволення (режисер)
- 1943 Битва за нашу Радянську Україну (режисер, у співавторстві з Ю. Солнцевою та Я. Авдєєнко)

- 1945 Перемога на Правобережній Україні (режисер, у співавторстві з Ю. Солнцевою)
- 1945 Рідна країна (художній керівник)
- 1948 Мічурін (режисер, сценарист)
- 1951 Прощавай, Америко! (режисер, незакінчений, змонтовано лише 6 частин)
- 1959 Поема про море (режисер)

Нереалізовані сценарії

- 1926—1929 Цар, Батьківщина, Загублений Чаплін, Згода (Повстання мертвих)
- 1934 Загублений і віднайдений рай
- 1941 Тарас Бульба
- 1943 Україна в огні
- 1951 Відкриття Антарктиди
- 1954 У глибинах космосу

Нагороди та премії

- 1934 МКФ у Венеції (Приз, фільм «Іван»)
- 1941 Сталінська премія (I ступеню, фільм «Щорс»)
- 1949 МКФ в м. Готвальдові (Премія праці, фільм «Мічурін»)
- 1949 МКФ в Маріанських Лазнях (Премія за кращий кольоровий фільм, фільм «Мічурін»)
- 1949 Сталінська премія (II ступеню, фільм «Мічурін»)
- 1959 ВКФ (Перша премія автору сценарію (посмертно), фільм «Поема про море»)
- 1959 Ленінська премія (посмертно, фільм «Поема про море»)

Твори О.П. Довженка

Довженко О.П. Вибрані твори. – К.: Дніпро, 1971. – 236с.

Довженко О.П. Вибрані твори. – Львів: Каменяр, 1980. – 302 с., іл. (Серія „Шкільна бібліотека”).

Довженко О.П. Арсенал; Земля; Повість полум’яних літ: Кіноповісті. – Львів: Каменяр, 1982. – 183с., іл. – („Шкільна бібліотека”).

Довженко О.П. Господи, пошли мені сили: Щоденник, кіноповісті, оповідання, фольклорні записи, листи, документи. – Харків: Фоліо, 1994. – 655 с. – („Українська література ХХ ст.”).

Довженко О. Записні книжки (Уривки) // Обрії: Зб. худож. творів для позакласного читання у 8-му кл. / Упоряд. Р.І. Вітренко. – К: Рад. шк., 1991. – С. 176-179.

Довженко О.П. Зачарована Десна; Із щоденникових записів (1941 – 1954 рр.): За книгою „Україна в огні // Українське слово: Хрестоматія української літератури та літературної критики ХХ ст. – кн. 3. – К.: АКОНІТ, 2001. – с. 33 – 95.

Довженко О.П. Зачарована Десна: Кіноповість. – К., 1994. – 136 с.

Довженко О. Зачарована Десна (Скорочено) // Українська мала проза ХХ століття: Антологія / Упоряд. В. Агеєва. - К: Факт, 2007. - С. 1059-1114.

Довженко О.П. Зачарована Десна. Україна в огні: Кіноповісті; Щоденник (1941-1956).–К.: Веселка,1995.– 576 с.

Довженко А.П. Зачарованная Десна: Киноповесть и рассказы. – Одесса: Маяк, 1988. – 176 с., ил. – („Школьная библиотека”).

Довженко О.П. Кіноповісті; оповідання. – К.: Наукова думка, 1986. – 710 с. („Бібліотека української літератури”).

Довженко О. Літопис життя. Фільми. Малюнки. Задуми. – К., 1994. – 132 с.

Довженко О.П. Незабутнє: Оповідання. Кіноповість. – К.: Дніпро, 1974. – 222 с.

Довженко О. Ніч перед боєм // Хрестоматія з укр. літератури: Навч. посібник. Кн 2 / Укладачі І.І. Жебка, М.В. Жебка. – К.: Наук. думка, 1999. – С. 414-427. – (Шк. б-ка).

Довженко О. Повідь: Уривок з повісті "Зачарована Десна" // Веселка. Антологія української літератури для дітей в трьох томах. Т. 3: Твори рад. періоду. Проза. Для мол. та серед. віку / Упоряд., біогр. нариси Б.Й. Чайковського. – К.: Веселка, 1985. – С. 251-256.

Довженко О. Твори // Живиця: Хрестоматія української літератури ХХ ст. – Кн. 2. – К: Твім інтер, 1998. – С. 9-35.

Довженко О. Твори // Золотий гомін: Хрестоматія з української літератури для 11 класу серед. школи / Упоряд. О. Непорожній. – К.: Освіта, 1997. – С. 231-247.

Довженко О. Твори // Українська література. 11 клас: Хрестоматія / Упорядники О. Борзенко, М. Сподарець – Харків: Веста: Ранок, 2008. – С. 265-315.

Довженко О. Твори // Українська література: Хрестоматія для 11 кл. серед. навч. закладів / Упоряд. Р. Мовчан, Ю. Ковалів – Київ; Ірпінь: ВТФ "Перун", 1999. – С. 274-300.

Довженко О. Твори // Українська література: Хрестоматія для 11 кл. / Упоряд.: Харахоріна Г. та ін. – Донецьк: ВКФ"БАО", 1999. – С. 572-632.

Довженко О. Твори // Українське слово: Хрестоматія української літератури та літературної критики ХХ ст.: В 3-х кн. – Кн.2. – К.: Рось, 1994. – С. 47 – 71.

Довженко О. Твори // Українське слово: Хрестоматія української літератури та літературної критики ХХ ст. – Кн. 3. – К.: «АКОНІТ», 2001. – С. 33 – 95.

Довженко О.П. Україна в огні: Кіноповість, щоденник. – К.: Рад. письменник, 1989. – 416 с.

Життя та творчість О.П. Довженка

Про вшанування пам'яті Олександра Довженка: Указ Президента України від 24 листопада 2006 року № 998/2006 // Орієнтир. Інформаційний додаток. - 2006. - № 38. - С. 11.

Александр Довженко // **Алексеев М.Н.** Меж дней бегущих. - М.: Современник, 1986. - С. 413-418.

Андроников И. Довженко О. // Все живо...: Рассказы, портреты, воспоминания.- М.: Сов. писатель, 1990. – С. 286 – 298.

Андрусенко В.П. и др. Александр Петрович Довженко. Киноповесть "Украина в огне" // В.П. Андрусенко и др. 50 знаменитых украинских книг. - Харьков: Фолио, 2004. - С. 184-195. - (100 знаменитых).

Бернадська Н.І. Олександр Довженко: Основні віхи життя і творчості. "Україна в огні", "Зачарована Десна", "Щоденник" //Н.І. Бернадська Українська література ХХ ст.: Навч. посібник для старшокл. та вступн. до вищих навч. закл. - К.: Знання-Прес, 2004. - С. 149-158.

Брюховецька Л. Митець світової слави: До 110-ї річниці від дня народження О.Довженка // Уряд.кур'єр. – 2004. – 11 вересня. – С. 1, 8 – 9.

Бучко Р. Між правдою та красою: О. Довженко // Кінотеатр. - 2005. - № 2. - С. 28-30.

Великий зодчий українського кінематографу: До 100-річчя з дня народження О.П. Довженка // Українська культура. – 1994. - № 7-8. – С. 6-9.

Вінграновський М. Рік з Довженком: До 100-річчя з дня народження О. Довженка // Культура і життя. – 1994. - № 31. – С. 3.

Вісімнадцять листів про кохання: (Олександр Довженко Олені Черновій) // Культура і життя. – 1996. - № 48. – С. 3.

Глобенко М. Довженко О.П. // Енциклопедія Українознавства. Т. 2. – К.: Глобус, 1994. – С. 557.

Гончар О. Довженків світ // Золотий годин: Хрестоматія з української літератури для 11 класу серед. школи /Упоряд. О.С. Непорожній. - К: Освіта, 1997. - С. 228-230.

Гончар О. Довженко О. // Чим живемо: на шляхах до українського Відродження. – К.: Рад. письменник, 1991. – С. 154 – 171.

Гончар О. Коли думаєш про Довженка... [Спогади О. Гончара про життєвий шлях О. Довженка] // Культура і життя. – 1994. - № 33. – С. 1,2.

Громовенко Л. Довженко О. // Сто найвідоміших українців. – М.: Вече, К.: Книжковий Дім „Орфей”, 2002. – С. 504 – 510.

Даберт Д. Сприйняття кінотворчості Олександра Довженка в Польщі // Кінотеатр. - 2005. - № 4. - С. 15-19.

Данилюк А. „Напишу я слово про хату”: До 100-річчя з дня народження О. Довженка // Дзвін. – 1994. - № 9. –С. 119 – 120.

Довженко О. // Новий довідник: Укр. мова та література. - К: ТОВ "Казка", 2005. - С. 776-780.

Довженко О.П. // Провідники духовності в Україні: Довідник /За ред. І.Ф. Кураса. - К: Вища шк., 2003. - С. 217-218.

Довженко О.П. // Українська культура. – 2000. - № 7-8. –С. 32.

Довженко О.П. // Українська Літературна Енциклопедія: В 5-ти т. – К.: Гол. ред. ім. М.П. Бажана, 1988. – Т. 2. – С. 81-83.

Довженко О. // Українське слово: Хрестоматія укр. літератури та літер. критики ХХ ст. – кн. 3. – К.: АКОНІТ, 2001. – С. 32.

Довженко О.П. // Український Радянський Енциклопедичний Словник: В 3-х т. – К.: Гол. ред. УРЕ, 1986. – Т. 1. – С.536.

Довженко Олександр // Універсальний довідник старшокласника, абітурієнта, студента: Довід. видання. - К: Видавнича компанія "Воля", 2004. - С. 277.

Довженко О.П. // УСЕ Універсальний Словник-Енциклопедія. – К.: Ірина, 1999. – С. 437.

Дончик В. Олександр Довженко // Історія української літератури в 2-х томах. - Т. 2: Радянська літ-ра. - К: Наукова думка, 1988. - С. 509-520.

Жолдак О. Останній приїзд: [Спогади про О. Довженка] // Літературна Україна. – 1994. - № 38. – С. 2.

Жулинський М. Олександр Довженко // Жулинський М. Слово і доля: Навч. посібник. - К: АСК, 2006. - С. 430-444.

З Україною в серці : До 110-річчя від дня народження О. Довженка // Деснянська правда. – 2004. – 9 вересня. – С. 1.

Зуб І.В. Олександр Довженко // Живиця: Хрестоматія української літератури ХХ ст. - Кн. 2. - К: Твім інтер, 1998. - С. 5-8.

Коваль В. І ні один голос з України: Реквієм Московської каторги О. Довженка // Дніпро. – 1991. - № 6. – С. 92 – 107.

Коваль М.В. Справа Олександра Довженка: До 100-річчя з дня народження // Укр. історичний журнал. – 1994. - № 4. – С. 108 – 119.

Короготський Р. Довженко: вчора, сьогодні, завтра в країні національної культури // Дивослово. – 2001. - № 5.– С. 52 - 54.

Короготський Р. „Немає моторошнішої картини, ніж погибель народу...” або Поет і цар Країни Рад // Сучасність.- 1994. - № 9. – С. 162 – 167.

Кошелівець І. Про затемнені місця в біографії О. Довженка // Дніпро. – 1994. - № 9-10. – С. 10-15.

Кудрявцев М. Розвиток Довженківської естетики // Слово і час. – 1995. - № 9-10. – с. 84 - 86.

Кузякіна Н. О. Довженко та Лесь Курбас // Дніпро. – 1994. – № 9 – 10. – С. 38 – 44.

Куценко М. Сповідь про трагічне кохання (О. Довженко і перша дружина) // Вітчизна. – 1991. – № 4. – С. 181 – 194.

Лавріненко Ю. Олександр Довженко // Українське слово: Хрестоматія української літератури та літературної критики ХХ ст.: В 3-х кн. – Кн. 2. – К.: Рось, 1994. – С. 37-47.

Маковська Н., Шаповал Ю. „Моє серце не витримало тягара неправди і зла”: До 100-річчя з дня народження О.П. Довженка // Літературна Україна. – 1994. – 1 вересня. – С. 2.

„Малювання було моєю пристрастю...” [Довженко О.] // Культура і життя. – 1994. - № 33. – С. 16-18.

Мельничук Г. Поет і філософ екрана: О. Довженко //1000 незабутніх імен України. – К.: Школа, 2005. – С. 210-212. (Сер „1000”).

Мольнар М. З Чехословацьких зустрічей Олександра Довженка // Слово і час. – 1995. - № 8. – С. 38 – 45.

Музыка Л. Последняя воля Александра Довженко – быть похороненным в Киеве – до сих пор так и не выполнена: Исполнилось 110 лет со дня рождения великого кинорежиссера и драматурга // Факты.- 2004. – 15 сентября. – С. 10.

Мусієнко О. Фата моргана О. Довженка // Сучасність. – 1996. - № 6. – С. 135 – 139.

Неопубліковані листи О.Довженка // Дніпро. – 1994. - № 9-10. – С. 26 – 37.

Олександр Довженко // Історія української літератури: В 2- т. / Ред. кол. : І.О. Дзверін (відп. ред.) – К.: Наукова думка, 1988. – С. 509-520. – Т. 2.

Олександр Довженко // Українська література. 11 клас: Хрестоматія / Упоряд. О.І. Борзенко, М.П. Сподарець. - 3-те вид., перероб і доп. - Харків: Веста:Ранок, 2008. - С. 264-265.

Олександр Довженко // Українська література: Хрестоматія для 11 кл. серед. навч. закладів / Упоряд. Мовчан Р.В., Ковалів Ю.І. - Київ;Ірпінь: ВТФ "Перун", 1999. - С. 272-274.

Олександр Довженко // Усі українські письменники /Упорядники Хізова Ю.І., Щеголева В.В.- Харків: Торсінг плюс, 2008. - С. 200 -204.

Олександр Довженко вчора і сьогодні: Образ дисидента. – Луцьк: ВМА «Терен», 2007. – 240 с.

Олександр Петрович Довженко // Усі цитати до творів з української літератури. 5-12 класи /Укладач Н.В. Курганова.- Харків: Торсінг плюс, 2006. - С. 278-284.

Панченко В. Олександр Довженко // Українська мала проза ХХ століття: Антологія / Упоряд. В. Агеєва. - К: Факт, 2007. - С. 1055-1058.

Паустовский К.Г. Александр Довженко: Рассказ // Паустовский К.Г. Близкие и далекие.- М.: Мол. гвардия, 1967.- С. 368-370.- (Жизнь замечательных людей).

Плачинда С. Його Звенигора: До 50-річчя від дня смерті О. Довженка // Літературна Україна. - 2006. - 23 листопада. - С. 1,7.

Попик В. Під софітами ВЧК – ДПУ – НКВС – НКДБ – КДБ: Документальна оповідь за матеріалами архівної справи – формуляру на Довженка Олександра Петровича // Дніпро.- 1995. - № 9-10. – С. 21 - 60.

Пригоровский В.М. Очарованный народной речью: К 100-летию А. Довженко // Відродження. – 1994. - № 9. – С. 71–72.

Пригоровський І. Тарасовичка: 3 нотаток про матір видатного митця О.Довженка // Вітчизна. - 2007. - № 11-12. - С. 121-126.

Размашкіна І. Вплив Довженка на світовий кінопроцес // Кінотеатр. - 2005. – № 2. - С. 31-33.

Реп'ях С. Земля його таланту: [Про О. Довженка] // Вітчизна. – 1994. - № 9-10. – С. 121 – 124.

Рильський М. Олександр Довженко (Скорочено) // Українська література. 11 клас: Хрестоматія /Упорядники Борзенко О.І., Сподарець М.П. - Харків: Веста:Ранок, 2008. - С. 316-317.

Сапон В. Немеркнуча слава співця зачарованої Десни: Із урочистостей у Сосниці з нагоди 110-ї річниці від дня народження О. Довженка // Десн. правда. – 2004. – 14 вересня. – С. 3.

Сверстюк Є. Розіп'ятий праворуч: До 100-річчя народження О. Довженка // Літературна Україна. – 1994. - № 38. – С. 3.

Святовець В. Форми деталізації у творчості Олександра Довженка: До 110-ї річниці від дня народження митця // Дивослово. – 2004. - № 9. – С. 60.

Склярєнко В.М. та ін. Довженко О.П. // Склярєнко В.М. та ін. 100 знаменитих людей України. - Харків: Фоліо, 2005. - С. 126-133. - (100 знаменитих).

Солнцева Ю. О Довженко, о времени, о себе // Радуга. – 1997. - № 2. – С. 145.

Солнцева Ю. Последний день Александра Довженко // Дніпро. – 1994. - № 9-10. – С. 78 - 83.

Степаненко А. Довженко за кадром // Укр. засів. – 1995. - № 6. – С. 52 – 68.

Степанишин Б. Велично-трагічне кохання: (О. Довженко і Варвара Крилова) // Київ. – 1994. - № 11-12. – С. 97 – 99.

Тріумф і каскад трагедій: До 100-річчя з дня народження О. Довженка // КіЖ. – 1994. - № 29. – С. 3.

Тримбач С. Довженко і Хвильовий // Дніпро. – 1994. - № 9-10. – С. 45 – 49.

Фурсова Л. Створення проблемних ситуацій під час вивчення творчості О. Довженка // Дивослово. - 2006. - № 4. - С. 11-14.

Хакало О. Колиска генія: До 110-річчя народження О.Довженка //Українська культура. – 2004. - № 8. – С. 10 – 11.

"Це був айсберг, який міг потопити будь-який "Титанік": До 115-річчя від дня народження О.П. Довженка // Київська правда. - 2009. - 10 вересня. - С. 4.

Череватенко Л. З Довженкового листування: [Невідомі листи О.П. Довженка] // Дніпро. – 1997. - № 1-2. – С. 161 – 167.

Шевченко М. Відбитий атлант України: До 100-річчя з дня народження О. Довженка // Літературна Україна. – 1994. - № 38. – С. 2.

Ющенко О. Пливучи по зачарованій Десні...: Зі спогадів про О. Довженка // Дивослово. – 2003. - № 9. – С. 64 – 66.

Про твори О.П. Довженка

Александров Г. О повести А. Довженко „Победа” // Слово і час. – 1995. - № 3. – С. 76.

Брюховецька Л. Таємниці „Звенигори”: З виступу на міжнародних теоретичних читаннях „О. Довженко і культура ХХ століття” // Культура і життя. – 1994. - № 35. – С. 3.

Вдовенко Л. Відображення світогляду наших предків у повісті Олександра Довженка „Зачарована Десна” // Дивослово. – 1999. - № 11. – С. 42 – 45.

Волинський К. „Україна в огні”. Погляд у сьогодні: До 110-річчя від дня народження О.Довженка // Літ. Україна. – 2004. -23 вересня. – С. 1,3.

Гребньова В. „Народ, який не знає своєї історії, є народ сліпців”: Творчість О. Довженка періоду 2-ї Світової війни: Пошук вічних істин // Дзвін. – 1996. - № 7. – С. 135 – 141.

Грибіниченко Т., Козачук Г. "Тільки велика мета породжує великі характери": О. Довженко // Т. Грибіниченко, Г. Козачук Вчимося писати твір з української літератури: 8-11 класи. - К.: Либідь, 2000. - С. 182-188.

Землянська С. Рядки, що кликали до бою: О. Довженко // Деснянська правда. – 2004. – 28 жовтня. – С.9.

Ільєнко І. Заступився за народ свій...: Кіноповість Олександра Довженка „Україна в огні” – виклик тоталітаризму // Урядовий кур’єр. – 1994. - № 82. – С. 9.

Кіноповісті О. Довженка „Зачарована Десна” та „Поєма про море” // ...І вічна таїна слова: Аналіз великого епічного твору: Посібник для вчителя. – К., 1990. – С. 94 – 127.

Ковальчук О. До проблеми глибини естетичного аналізу твору „Зачарована Десна” О. Довженка // Дивослово. – 2002. - № 6. – С. 43 – 45.

Краса природи і образи людей праці в повісті Олександра Довженка „Зачарована Десна” // Захальна книжка абітурієнта, або шпора. – К., 1993. – С. 45.

Лавриненко Ю. Довженко О. // Українське слово: Хрестоматія укр. літератури та літер. критики ХХ ст. - Кн. 2. – К.: РОСЬ, 1994. – С. 37 – 47.

Логвиненко О. Творчість Довженка – це передовсім він сам // Літературна Україна. – 1994. - № 40. – С. 3.

Матюшкіна Т. Незабутні "чари дитинства": До проблеми компаративного вивчення творів "Зачарована Десна" О. Довженко і "Кульбабове вино" Рея Бредбері // Дивослово. - 2008. - № 10. - С. 34-37.

Наєнко М.К. О. Довженко. // Одержимість: Критичні розвідки, портрети, відгуки. – К.: Молодь, 1990. – С. 81 – 89.

Онищенко О. Три символічні трилогії: до 100-річчя з дня народження О. Довженка[Фільми О. Довженка] // Культура і життя. – 1994. - № 30. – С. 2.

Пашкова О. Мистецтво Олександра Довженка в контексті української культури // Народна творчість та етнографія. – 1994. - № 5 – 6. – С. 17 – 22.

Слоньовська О. „Але душа моя вільна”: Олександр Довженко через призму його „Щоденника” // Дивослово. – 1996. - № 9. – С. 39 – 42.

Солод Ю. Кіноповісті Олександра Довженка // Солод Ю. Українська література: Конспект.-К.: Козаки,1996.-С. 264-279.

Степанишин Б. Правда, обпалена війною: Аналіз кіноповісті О. Довженка „Україна в огні”//Дивослово.–1994.-№ 8.– С.4–8.

Фашенко В.В. Кінооповідання і новела Олександра Довженка // В.В. Фашенко У глибинах людського буття: Літературознавчі студії. - Одеса: Маяк, 2005. - С. 326-353.

Хмурий В. „Звенигора”, „Арсенал”: До 100-річчя від дня народження О. Довженка //Дніпро. –1994. - № 9-10.–С. 51- 55.

Сценарії та розробки уроків

„Болить у мене серце день і ніч...”: Сценарій літературного вечора до 100-річчя з дня народження О.П. Довженка // Папка „Літературно-художні сценарії, № 14.

Бужак Л.В. План-конспект уроку за оповіданнями Дж. Лондона "Жага до життя" й О. Довженка "Воля до життя" // Зарубіжна літ-ра в школі. - 2009. - № 18. - С. 22-28.

Вершина Л.Г. Уроки компаративного аналізу в сучасній школі: "Воля до життя" О. Довженка та "Жага до життя" Дж. Лондона. Сила волі до життя як один із важливих чинників виживання людини в екстремальних умовах (І.Карналюк та лондонський безіменний золотошукач) // Зарубіжна літ-ра в школі. - 2007. - № 1. - С. 46-48.

Кудіна Н.С. Людина та війна у творах О. Довженка "Воля до життя" та Генриха Белля "Подорожній, коли ти прийдеш у Спа...": Інтегрований урок у 7 класі // Зарубіжна літ-ра в школі. - 2009. - № 5. - С. 10-12.

Мегела А. Осмислення загальнолюдських цінностей у кіноповісті О. Довженка "Україна в огні": Урок-дослідження в 11 класі // Дивослово. - 2008. - № 10. - С. 32-34.

Пригоровський В. Десною зачарований: Довженківський літературно-музичний вечір // Дивослово. – 1994. - № 8. – С. 13 - 17.

Інтернет-ресурси

www.ukrlib.com.ua/.../printout.php - Життя та творчість Олександра Довженка в електронному вигляді

uk.wikipedia.org/ - Довженко Олександр Петрович — Вікіпедія

www.refine.org.ua/pageid-2684-1.html - Література українська. Олександр Довженко. “Україна в огні”

lib.misto.kiev.ua/.../dovjenko2.txt – О. Довженко. Біографії українських письменників. Українська література.

www.osvita.org.ua/referat/.../3651/ - Довженко О. - яскравий представник української культури

www.kinokolo.ua/news/2519/ - Презентація книжок про Олександра Довженка - Новини - KINOKOLO.UA

www.peoples.ru/art/.../dovzhenko/ - Олександр Петрович Довженко - трагедія художника

www.ukrcenter.com/.../read.asp? - 100 видатних імен України - Довженко Олександр Петрович - Енциклопедії

referats.allbest.ru/.../71039.html - Життя і творчий шлях Олександра Довженка - реферат.

Зміст

Біографія	3
Мистецька та літературна спадщина.....	6
Твори О.П. Довженка.....	8
Життя та творчість О.П. Довженка.....	10
Про твори О.П. Довженка.....	16
Сценарії та розробки уроків.....	18
Інтернет-ресурси.....	19

